ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ପାଣି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ନର୍ମଦା ବାଲା ସାସମଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

(କେ. ସୁବା ରାଓ ଏବଂ ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ ।)

ବନ୍ଧକ - ମୋଚନ ଅଧିକାର -ମାମଲା, କେତେବେଳେ ଗ୍ରହଣୀୟ-ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତା -ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି - ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମ,୧୮୮୨(୧୮୮୨ ର ୧୧), ଧାରା ୯୦ ।

ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ   ଭୋଗବନ୍ଧକବଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୋଗବନ୍ଧକ ର ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ ବନ୍ଧକଦାତା, ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ବକେୟା ଭଡା ଦବାକଥା, ଯାହାକୁ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତା ସମ୍ମାନ ଦେଇନଥିଲେ ଯାହା ଫଳରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଣାଯାଇଥିଲା ।

ବନ୍ଧକଦାତା, ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଏବଂ ଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟକୁ ନେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଭଡ଼ା ଫଇସଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ପାଇଁ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନାଲିଶ କରିବାପାଇଁ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ସେମିତି କିଛି ପ୍ରତିକାର ଥାଏ ତେବେ ଠକେଇ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟକୌଣସି ଆଧାରରେ ବିକ୍ରୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଲା ଯେ ଉଦାହରଣ (ସି) ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୯୦ ରେ ଏହି ନୀତି ରହିଛି ଯେ କାହାକୁ ନିଜର ଭୁଲ୍ କର୍ମ ପାଇଁ ଲାଭ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଲା ଯେ ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଏହିପରି ଥିଲା ଯେ:--

(୧) ପରିଚାଳନା ନୀତି ହେଉଛି ଯେ "ଥରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ସର୍ବଦା ଏକ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା" ହୋଇ ରହିଥାଏ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା, ବିଲୟନ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରାନଯାଇଛି;

(୨) ଯେଉଁଠି ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁମତି ସହିତ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧକ ଡିକ୍ରୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାର ପାଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଏକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ଧନ ଡିକ୍ରୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ, ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାର ଲୋପପାଇଥାଏ ଏବଂ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବନ୍ଧକଦାତା   ବିକ୍ରୟକୁ ରଦ୍ଦ ନକରି ମୋଚନ କରିବାପାଇଁ କହି କରିପାରିବେ ନାହିଁ; ଏବଂ

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

(୩) ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଖିଲାଫ କାରଣରୁ ବନ୍ଧକ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରନ୍ତି ସେଠାରେ ବନ୍ଧକ ସମାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ବନ୍ଧକମୋଚନ ଅଧିକାର କେବଳ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାସରେ କେବଳ ଥାଏ ଯାହାଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଜାରି ରହିଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଆଇନର ନଜରରେ, ଭଡ଼ା ବିକ୍ରୟକୁ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାସରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୋଚନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା ।

ସିଦ୍ଧକମଳ ନୟନ ବନାମ ବୀରା ନାୟକ, ଏ. ଆଇ. ଆର. ୧୯୫୪ ଏସ. ସି. ୩୩୬ , ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ।

ମଲ୍ଲାର୍ଜୁନ୍ ବିନ୍ ଶିଦ୍ରମାପ୍ପା ପାସାରେ ବନାମ ନରହାର୍ଟ ବିନ୍ ଶିବପ୍ପା, (୧୯୦୦) ଏଲ .ଆର . ୨୭ ଆଇ. ଏ. ୨୧୬ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର:ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୧୯/୧୯୫୭

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩, ୧୯୫୫ ମସିହାରେ, ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୫୯୩/୧୯୫୦ ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଇନଗତଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଆସିଛି ।

ଆର୍. ପଟ୍ଟନାୟକ , ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଡି. ଏନ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

୧୯୬୧, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୪ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସୁବା ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, - ଏହା ଏକ ଆବେଦନ ଯାହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୩,୧୯୫୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୋଧରେ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଜଜ୍ ଙ୍କ ରାୟ କୁ ରଦ୍ଦ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ବଳବତ୍ତର ରଖିବାକୁ ନେଇ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଆଗତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଆଗେଇ ନେଉଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହାଯାଇପାରେ । ବିବାଦରେ ଥିବା ଜମି ମୂଳତଃ ଜଣେ ଭଗବାନ ପରିଡ଼ାଙ୍କର ଥିଲା । ଜୁଲାଇ ୧୬, ୧୯୨୪ ମସିହାରେ, ୨୦୦୦/ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ସେ ପ୍ରିୟନାଥ ଶାସମଲଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ କବଲା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଜୁନ ୨, ୧୯୨୮ ମସିହାରେ ପ୍ରିୟାନଥ ଶାସମଲ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ପାଣି, ଜିଏକି ଏଠାରେ ଅବେଦନକାରୀ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ପାଣିଙ୍କ ପିତା, ଙ୍କ ନାମରେ ୧୫୦୦/ଟଙ୍କାର ଏକ ଭୋଗବନ୍ଧକ ବନ୍ଧପତ୍ର (ପ୍ରଦର୍ଶନ-ବି) ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଭୋଗବନ୍ଧକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଦଖଲରେ

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

ରଖାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଧକ କବଲାର ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ସେ ବକେୟା ଭଡା ନଦିଅନ୍ତି, ନୈତିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ବକେୟା ଭଡା ପ୍ରଦାନକରିବା ଏବଂ ଦେୟ ରସିଦ ଆଣିବା । ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ବକେୟା ଭଡା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ବକେୟା ଭଡା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୨, ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ୩୦୦/ ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ କିଣାଯାଇଥିଲା । ନଭେମ୍ବର ୪, ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ରେ ବିକ୍ରୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ୨୧ ଡିସେମ୍ବର, ୧୯୩୮ ମସିହାରେ ଅଦାଲତଙ୍କ ମାଧମରେ ଦଖଲ ନେଇଥିଲେ । ବନ୍ଧକଦାତା ବନ୍ଧକଗ୍ରାହୀତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଏବଂ ଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ପରେ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ବିଧବା ଏବଂ ପୁଅକୁ ତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନଥିକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିପକ୍ଷ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବନ୍ଧକ ଦଲିଲର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ-, ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ଦଖଲ ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ଭଡା ଡିକ୍ରି ସମ୍ପାଦନରେ ସେମାନଙ୍କର ପିତା ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଋଣ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କର ମୋଚନ ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ଏବଂ ଆବେଦନ ମାଧମରେ ଜିଲ୍ଲା ଜଜ୍ ସମବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧକ ଦଲିଲ ଆଧାରରେ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୁକ୍ତ କରିବାର ବାହାନା ସତ୍ୟ ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତିଯେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି କିଣାଯିବାପରେ ଭଡା ଡିକ୍ରି ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପତି ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲା, ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ କ୍ରୟ ପରେ ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା; ଫଳସ୍ୱରୂପ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆଇନଗତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଆଇନଗତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ଜଜ୍ ଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରେ

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିଚାରକରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ଉପସଂହାର ସହ ସହମତ ହୋଇ, ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଇନଗତ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜକରି ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ଆଇନଗତ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଭଡ଼ା ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ବନ୍ଧକମୋଚନ ର କ୍ରେତା ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହରାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମୋଚନ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିନଥିଲେ, ଯଦିକିଛି ଥିଲା, ସେ ବିକ୍ରୟକୁ ଠକେଇ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ ରଦ୍ଦକରି ଆବେଦନ କରିବାରଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅବହେଳାପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କେବଳ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ନ୍ୟାସ ପାଇଁ ଥିଲା ଏବଂ, ତେଣୁ ମୋଚନ ମାମଲା ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା ।

ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ବିବାଦକୁ ଗୁଣାବଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ | ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମ, ୧୮୮୨ (୧୮୮୨ ର ୨) ର ଧାରା୯୦ । ଏହି ଧାରାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶକୁ ଏହିପରି ପଢାଯାଏ,

> "ଯେଉଁଠି ..... ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ... ନିଜର ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଲାଭ ଉଠାଇ, ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ଅବମାନନା କରିଥାଏ ... ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେ ସମସ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ହାସଲ କରିଥିବା ଲାଭକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବା ଉଚିତ, କିନ୍ତୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଅଂଶର ପରିଶୋଧର ସର୍ତ୍ତ ସହିତ, ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ଏପରି ଲାଭ ହାସଲ କରିବା ।

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

ସେହି ଧାରାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (ସି) ଏହିପରି କୁହେ,

"ଏ ବି ପାଖରେ ଜମି ବନ୍ଧକ ରଖେ, ଯିଏକି ଦଖଲରେ ରହିବ । ଜମିକୁ ବିକ୍ରୀକରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 'ବି' ଚାହିଁବଯେ ସରକାରୀ ଖଜଣା ବକେୟା ଆକାରରେ ବଢିଚାଲୁ ଏବଂ ସେ ନିଜେ ତାହାର କ୍ରେତା ହଉ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଜମି 'ବି' କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ । ବନ୍ଧକ ଉପରେ ବକେୟା ଅର୍ଥ ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଭାବେ ତାଙ୍କର ଉଚିତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପରିଶୋଧ କରିବାର ସର୍ତ୍ତରେ 'ଏ' ର ଲାଭ ପାଇଁ 'ବି' ସେ ଜମିକୁ ତା ପାଖରେ ରଖିଥାଏ ।"

ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୯୦ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ସର୍ତ୍ତକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ହେବ:(୧) ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ନିଜେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଭାବେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ଲାଭ ଉଠାଇବେ; (୨) ସେ ଏକ ସୁବିଧା ଲାଭ କରିବେ; ଏବଂ (୩) ଏହି ଲାଭ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ଅବମାନନା କରିବା ଉଚିତ । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (ସି) ସହିତ ପଢାଯାଉଥିବା ଏହି ଧାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ଯଦି ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଉପରେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱର ଉଲଂଘନ ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରନ୍ତି, ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲିକଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ କିଣାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ପର୍କରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି । ଜଣେ ନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାସରୁ ଲାଭ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ନ୍ୟାସୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଏହା ଆଉ ଏକ ଉଦାହରଣ ଅଟେ । ସମାନ ନୀତି ଲାଟିନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କମୋଡମ ଏକ୍ସ ଇନଜୁରିଆ ସୁଆ ନିମୋ ହେବେରେ ଡେବେଟରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍, କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ନିଜ ଭୁଲରୁ ସୁବିଧା ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, କାହାକୁ ନିଜ ଭୁଲ୍ କାମରୁ ଲାଭ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଦାଲତକୁ *ସିଦ୍ଧକମଳ ନୟନ ବନାମ ବୀର ନାୟକ*[1] ମାମଲାରେ ସମାନ ସମସ୍ୟାର ବିଚାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ସେଠାରେ, ଏହିପରି, ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥପାଇଁ ସ୍ୱତ୍ୱ ଧାରଣ କରିଥିବା ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବକେୟା ଭଡା ପାଇଁ ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଉକ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ କିଣିଥିଲେ। ସେଠାରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ଏଠାରେ ଯୁକ୍ତି

---

[1] A.I.R. 1955 S.C. 336.

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

କରାଯାଇଛି, ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ, ଯିଏକି ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଦଖଲରେ ଥାଇ , ଭଡ଼ା ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ନିଜର *ଖିଲାପ ଦେୟ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର* ସୁବିଧାକୁ ନେଇପାରିବେନି ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ I ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୋଷ, ., ନ୍ୟାୟାଳୟ ତରଫରୁ କହିବାବେଳେ, ପୃଷ୍ଠା ୩୩୭ ରେ ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"ଆମ ମତରେ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମ ଧାରା ୯୦ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିପରୀତ ଭାବେ ପରିଚାଳିତ | ପ୍ରତିବାଦୀ ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମ ବ୍ୟତୀତ, ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ବନ୍ଧକକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ହେଉଛି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ବିଲୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା | ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କୁହେ "ଥରେ ବନ୍ଧକ ହେଲେ ସର୍ବଦା ଏକ ବନ୍ଧକ" ଭାବେ ଥାଏ | ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦଖଲରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ସେ ସେଠାରେ ଏକ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଭାବରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଭାବରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଧାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ବିଲୟ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଧାନ ନାହିଁ |

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହି ଅନୁମାନ ଉପରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏପରି କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଆଣିଥିଲେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା | ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୯୦ ର ସନ୍ଦର୍ଭ ଏହି ଅନୁମାନକୁ ସମର୍ଥନ କରେ I

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ମଲ୍ଲାର୍ଜୁନ୍ ବିନ୍ ଶିଦ୍ରମାପ୍ପା ପାସାରେ ବନାମ ନରହରି ବିନ୍ ଶିବପ୍ପା ([1]) ମାମଲାରେ *ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସମର୍ଥନରେ* କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜଣେ ବନ୍ଧକଦାତା ପ୍ରଥମେ ବିକ୍ରୟକୁ ରଦ୍ଦ ନକରିବାଯାଏ ମୋଚନ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ I ସେଠାରେ, ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅବହେଳାପୂର୍ବକ ଆଇନଗତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ବନ୍ଧକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ କହି ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ନକରିବାପାଇଁ

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଏହାକୁ ବିକ୍ରି କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏପରି କରିବାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଥାଏ, ତେବେ ଏକ ନିଷ୍ପାଦିତ ବିକ୍ରୟକୁ ବାତିଲ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ସେଠାରେ ଥିବା ଏକ ପକ୍ଷଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟକୁ ତଦନ୍ତ ନକରି ଏହାକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କର ବନ୍ଧକଦଲିଲ ଅଧୀନରେ ଖିଲାଫ କରିଥିବା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବାଧ ଥିଲେ, ଯେଉଥିପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଧକଗ୍ରାହୀତ ନିଜେ ସେ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏପରି ଏକ ମାମଲାରେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଅଦାଲତଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକମୋଚନ ଅଧିକାର ଲୋପ ପାଇଥାଏ | ଏହା ଏକ ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତା ନିଲାମ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପାଇଥାନ୍ତି, ଆଇନଗତଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରି ଗ୍ରହଣକରି କ୍ରୟ କରିପାରିବେ | ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ତର୍କର ସୁଯୋଗ ଥାଇପାରେ ଯେ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟକୁ ବାତିଲ ନକରାଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମିଳିପାରିବନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଖିଲାଫ କାରଣରୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ବନ୍ଧକ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥାଏ ଏବଂ ବନ୍ଧକଦାତା ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ରହେ ଏବଂ ତେଣୁ, ବିକ୍ରୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିବ ନାହିଁ |

ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଏହିପରି କୁହାଯାଇପାରେ: (୧) ପରିଚାଳନା ନୀତି ହେଉଛି "ଥରେ ଏକ ବନ୍ଧକ ସର୍ବଦା ଏକ ବନ୍ଧକ" ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ବିଲୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ନହୋଇଛି | (୨) ଯେଉଁଠି ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଅଦାଲତଙ୍କ ଅନୁମତିରେ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧକ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକମୋଚନ କ୍ରୟ କରିଥାଏ କିମ୍ବା ତୃତୀୟପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଧନ ଡିକ୍ରି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେଠାରେ ବନ୍ଧକମୋଚନ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରେ ; ଏବଂ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବନ୍ଧକଦାତା ବିକ୍ରୟକୁ ରଦ୍ଦ ନକରି ମୋଚନ ଅଧିକାର ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । (୩) ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାରଣରୁ ଖିଲାଫ

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.

ହୋଇଥାଏ ସେଠାରେ ବନ୍ଧକ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥାଏ ଏବଂ ତାପରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧକଗ୍ରହିତା ଏବଂ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ ଯେହେତୁ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବନ୍ଧକମୋଚନ କ୍ରୟ କେବଳ ନ୍ୟାସରେ ଥାଏ ।

ଆସନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ସମକାଳୀନ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା । ସମସ୍ତ ଅଦାଲତ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ବନ୍ଧକ ଦଲିଲ, ପ୍ରଦର୍ଶନ - ବି ଆଧାରରେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ବାହନ ବାହାନା ସତ୍ୟ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ବନ୍ଧକ ଦଲିଲ ଅଧୀନରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ବକେୟା ଭଡା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଉକ୍ତ ବକେୟା ଭଡା ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ହାଇକୋର୍ଟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ କାରବାରର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସ୍ୱଷ୍ଟ ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ଏହି ବିକ୍ରୟ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୯୦ ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ | ଉପରୋକ୍ତ ନୀତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୋଚନ ଅଧିକାରକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭଡା ବିକ୍ରୟକୁ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାସରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ, ମୋଚନ ପାଇଁ ଥିବା ମାମଲା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସଠିକ ଥିଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ | ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ |"

TRANSLATED BY:
Shri Jatadhari Sethi
Translator, High Court of Orissa, Cuttack.

(1) (1900) L.R. 27 I.A. 216.